

bb.73. belföldi híreink jegyzéke 18.00 órától zárásig

a/La

1972. november 27.

- 62. egészségügyi világszervezet főigazgatója
- 63. irodalmi est a csehszlovák klubban
- 64. közlekedési balesetek
- 65. szot elnökség ülése
- 66. magyar társadalombiztosító delegáció
- 67. időjárásjelentés
- 68. dimény imre aláírta...
- 69. brezsnyev átnyújtotta a Lenin-rendet
- 70. vacsora
- 71. kádár jános beszéde
- 72. pótlás az 58.sz. hírhez/ magyar-szovjet tárgyalások/
- 73. hírjegyzék.

/mt1/

- v é g e -

22.25 rj

- 48 -

NA 2305

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon:159-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h í r e k

1972. november 28.

bb.1. nyolcvnyöt éves a villamos

1 -don/zs/ok hgy

1972. november 28.

nyolcvanöt évvel ezelőtt, 1887 november 28-án indult meg az első közuti villamosvasut budapesten. a három kocsiból álló próbavasut a nagyköruton, a nyugati pályaudvar és a király utca között járt. a főváros lakossága gyorsan megkedvelte a villamost-voltak azonban, akik idegenkedtek az elektromos meghajtásu járműtől, legfőképpen azért, mert gyorsan - óránként 22 kilométeres sebességgel - közlekedett.

a fővárosban 1895 végén kezdődött meg és 1898 elejére fejeződött be a villamosítás - mindjárt a bkv illetékesei. ekkor már mintegy 50 sárga szerelvény futott a több mint 74 kilométernyi hosszú hálózaton. feljegyzések szerint budapesten épült európa első városközponti villamosvasutja a baross utcában, s műszaki szempontból is - a kontinens fővárosai közül - budapesten volt a legtökéletesebb villamosvasut.

- utasszámlálási adatok bizonyítják, hogy a tömegközlekedés már hagyományosnak számító eszköze 85 év eltelte után sem vesztett semmit népszerűségéből. az utazások legnagyobb részét jelenleg is a villamosok bonyolítják le. az év első háromnegyed-évében például 638 millióan utaztak a villamosokon, a buszok ,,mindössze,, 440 millió utast szállítottak.

- a bkv garázsaiából reggelente több mint 1,400 kocsi indul, s a 241 kilométernyi hosszú hálóaton egy hónap alatt átlagosan, csaknem 10 millió kilométert tesznek meg.

/folyt.köv./

MA

v

- 1 -

bb.1./nyolcvanöt éves ...folyt./ok

- a forgalom várható alakulása szerint - az autóbusszpark bővítése és a metró hálózat kiépítése mellett - a jövőben is változatlanul jelentős szerepük lesz a villamosoknak. ezért a bkv fokozott gondot fordít a sín pályák korszerűsítésére, bővítésére, a járműállomány gyarapítására. az ideai pályá-építési terv szerint összesen 22 kilométeres hosszúságban fektetnek le új síneket a régiéik helyébe. új vágányt kapnak egyebek közt a fehérvári uti, a gubacsi uti, a határ uti és a lenel uti villamosok. a vállalat évente körülbelül 20 csuklós villamos vásárol. a cél elsősorban a régi kocsik ujakra cserélése. darab -számban a villamos-állomány nem gyarapodik, a fejlesztés mégis számottevő. a csuklós kocsik ugyanis társaiknál tágasabbak - több mint 200 személyesek - korszerűbbek, fűthetők, esztétikusabbak, s nem utolsósorban gyorsabbak./mtl/

bb.2 magyar koncerttermi és szállodai berendezések a szovjetunióban

i hz/tr/le/ok la

1972- november 28.

a szovjetunió fennállásának 50. évfordulója alkalmából decemberben adják át bakuban azt a 2,500 személyes koncerttermet, melynek összes berendezését az artex külkereskedelmi vállalat szállította. a magyar vállalat már eddig is részt vett a szovjet „koncerttermi programban”, a mostani üzletkötés mégis újszerű volt, hiszen nemcsak a zsöllyék készültek Magyarországon, de a sminkasztalról és bejárati ajtóktól kezdve a zenekari kottatartókon és színpadi berendezéseken át egészen a falakat és mennyezetet borító akusztikus falburkolatig minden falpári berendezés magyar gyártmány. a berendezések üzembehelyezéséről gondoskodó 80 tagú „stáb”, már befejezte munkáját és a napokban érkezik haza Magyarországra.

a szovjetunióban igen népszerűek a hazánkban készült közületi butorok. a moszkvai kgst palota berendezése, olyan jó „propagandája”, volt a magyar közületi butorgyártásnak, hogy az artex-nek ma már 30 vállalat és szervezet munkáját kell összehangolnia a növekvő igények kielégítésére. ebben az évben összesen 12,000 személyt befogadó előadótermek berendezéseit szállítottuk a szovjetunióba, háromszor annyit, mint tavaly. magyar zsöllyéből élvezhetik az előadást a 2,500 személyes almaatai cirkusz nézői, hallgathatják az előadókat a dusanbe-i politikai nevelés házában és magyar gyártmányú berendezéssel szerelték fel a szputnyik utazási iroda 6,000 személyes ifjúsági kulturcentrumát szocsiban.

/folyt.köv./

- 2 -

MA-

bb.2./magyar ...folyt./ok

nagy sikerük van a szovjetunióban közületi butoraink egy másik fajtájának, a szállodabutoroknak is. az első kedvező tapasztalatok eredményeként eddig már 2 000 szállodai szoba berendezésére kötött szerződést az artex és a szovjet inturist szálloda vállalat a következő évre./mtl/

bb.3. csongrád megyei munkásmozgalmi veteránok életrajzi lexikona

vid/ká/ok hgy

1972. november 28.

a szegedi józsef attila tudományegyetem tudományos szocializmus tanszékének irányításával kutatói munkaközösség össze állította a csongrád megyei munkásmozgalmi veteránok életrajzi lexikonát. sokszáz ember munkásmozgalmi tevékenységére vonatkozó dokumentumokat, írásos anyagot dolgoztak fel, szóbeli visszaemlékezéseket hallgattak meg. a most nyomdába került anyag azoknak az adatait tartalmazza, akik 1971 decemberéig eltávoztak az élők sorából. életutjuk példamutató a ma emberének. a kötet anyaga áttekintést ad a megye munkásmozgalmi történetéről azok tevékenységéről, akik résztvettek a nagy októberi szocialista forradalom csatáiban és helytállásukkal tüntek ki a magyar táncskoztársaság időszakában, majd az illegalitás nehéz éveiben.

a jövő év februárjában megjelenő tiz ives kötetben 196 veterán adatait teszik közzé./mtl/

MA-

- 3 -

bb 4. megerősítették a mezőri szolgálatot - a mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter rendelete

i jf/pá um 1e la

1972. november 28.

a mém felmérése szerint jelenleg 6300 mezőri tevékenyedik az országban; mellettük a nagyüzemi gazdaságok még mintegy 400 halórt is foglalkoztatnak. az őszi-téli hónapokban is szükség van a mezőri munkájára, hiszen sokfelé még nagyértékű termény és takarmány van kint a határban, és a fokozódó vadkárok ellen is védekezni kell.

a mező- és a halórokról most rendeletet adott ki a mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter. a szolgálati lőfegyverrel rendelkező öök egyrészt a társadalmi tulajdont védik, másrészt pedig - meghatározott feltételek mellett - a személyi- és magántulajdont is óvják. a rendeleteiben meghatározták, hogy milyen kiterjedésű terület tartozik egy-egy mezőrihez, illetve azt, hogy a mezőri alkalmazásában érdekelt gazdaságok miképpen viselik a közösen foglalkoztatott mezőri-szolgálat költségeit. a személyi és magántulajdon védelmére alkalmazott mezőriök a községi tanácsok végrehajtó bizottságához tartoznak és azok, akik érdekeltek a terület védelmében, mezőri járulékot kötelesek fizetni.

meghatározták a mező-, illetve a halóriök jogait is. egyebek között megakadályozzák a mező- és erdőgazdasági terményeket, az állat-, vad- és halállományt, a gépeket, felszereléseket, eszközöket, a mező- és erdőgazdasági, valamint geodéziai építményeket, utakat károsító vagy veszélyeztető cselekményeket. az öök kötelesek a károsító cselekményt elkövető személyt igazoltatni és az örzött területről eltávolítani. leállíthatják azt a járművet, amelyen feltehetően jogellenesen szerzett szállítmány van. és a jármű vezetőjét, kísérőjét igazoltathatják. azt a személyt, aki a járművön lévő szállítmány, vagy a nála lévő érték megszerzésének jogosságát nem tudja igazolni, a legközelebbi rendőri szervhez vagy a községi szakigazgatási szervhez kell bekísérniük. a károsító cselekmény elkövetésén tetten ért személytől a jogellenesen szerzett terményt, állatot stb. és az elkövetéshez használt eszközöket a mezőri köteles elvenni. a mezőri behajthatja a jogtalanul legeltetett állatot és az észlelt kárt a terület kezelőjének, illetve a megfelelő szerveknek köteles bejelenteni.

a mém szakemberei szerint a mezőriök az idén is jól dolgoztak. például egyetlen járásban, a kiskőrösiben, a mezőriök 1972-ben eddig több száz bejelentést tettek. a mező- és a halóriök együttműködnek a rendőrséggel, közös ellenőrzéseket is szerveznek.

/mti/ 7.50/um

To 945

- 4 -

bb 5. iparilag hasznosítható bauxitot találtak a szénréteg alatt nagyegyházán

vid/um ká hgy

1972. november 28.

a balatonalmádi bauxitkutató vállalat szakemberei ebben az évben nyírad, halimba, bakonyoszlop környékén kívül a tata-bányai szénmedencében lévő nagyegyháza térségében is kutató furásokat folytattak. nagyegyháza határában, a csordakuti dűlőben a kutatófurások a szénrétegek alatt bauxitot derítettek fel. e két hasznos ásvány együttes jelentőségét másutt is tapasztalták már a kutatók, de gyenge minőségük és viszonylag kis mennyiségük miatt ipari bányászásra nem voltak alkalmasak.

nagyegyházán az eddigi tapasztalatok szerint a szénréteg alatt elhelyezkedő bauxit iparilag felhasználható, jó minőségű.

a vállalat szakemberei folytatják a kutatásokat, hogy adatokat kapjanak a bauxit készlet mennyiségéről, elhelyezkedéséről. /mti/

..-

bb 6. a magyar -szovjet barátság ünnepe - az 50 éves szovjetuniót köszönti az ország

ö vid-kz/tné um ká hgy

1972. november 28.

az erősödő magyar-szovjet barátság egész országot átfogó nagyszabású demonstrációja lesz az az ünneppsorozat, amelyen a falvak és a városok lakossága, az ipari és mezőgazdasági üzemek, az intézmények dolgozói a szovjetunió megalakulásának félévszázados jubileumát köszöntik. egyes vidékeken - borsod, hajdu-bihar, komárom, tolna és vas megyében - már az elmúlt napokban lezajlottak az első jubileumi rendezvények, általában azonban december eleje a gondosan összeállított, sokrétű programok kezdés-ideje.

/folyt.köv./

- 5 -

9.10/um

To 945

bb 6. /a magyar-szovjetfolyt./um

kiállítások - vetélkedők

a szovjetunió jubileumával kapcsolatos programok egyik központi törekvése, hogy sokrétűen és magas szinten elégtételt adjon az alkalmából fokozott mértékben nyilvánul meg a szovjetunió fejlődése, a szovjetunió népeinek életéért. e cél szolgálásában a általános és speciális kiállítások egész tömegét rendezik a különböző szervek. komárom megye egyik városában - esztergomban - november 27-én nyílt meg az a nagyon érdekesen rendezett kiállítás, amely moszkva gyorsiramu fejlődését reprezentálja. természetesen ebben a megyében sem az lesz az egyetlen dokumentum-tárlat. december 14-én nyílik meg a megyeszékhelyen - tatabányán - az a nagyszabású kiállítás, amely az előbbinél szélesebb körű témáról, a szovjet emberek életkörülményeinek változásáról, ad majd képet. a hozzáértők által tervezett, rendezett kiállításokat jól egészítik majd ki azok a kamaratárlatok, amelyeket az mszbt tagcsoportok szándékoznak rendezni a szovjetunió fejlődésének bemutatására a maguk gyűjtötte dokumentumokból. az előkészületek gondosságát jól érzékelteti az a miskolcra érkezett hír, amely szerint a diósgyőri gépgyárban tervezett dokumentumkiállítás anyagát - 31 szocialista brigád tagjainak közreműködésével - már egy éve gyűjtik. a kiállításra összeválogatott képekkel mindenekelőtt a szovjet köztársaságok virágzó életéről akarnak áttekintést adni. hasonló témában - „a szovjetunió népeinek barátsága,„ címmel - nyílik majd kiállítás a debreceni pódium-teremben. debrecen legnagyobb oktatási intézménye - a kossuth lajos tudományegyetem - november végén nyitja meg a szovjetunió fejlődését bemutató nagyszabású fotokiállítását. a vas megyei dokumentum kiállítások programjában szerepel a mari köztársaság - vas megye szovjet testvérterülete - eredményeinek bemutatása. zalaegerszegen a szovjetunió népgazdasági fejlődését, a kaposvári tanítóképző intézetben a baráti nép tudományos és kulturális eredményeit dokumentáló kiállítás nyílik. szegeden megrendezik az ukrán festőművészek akvarell tárlatát, gödöllőn, a járás általános iskoláinak uttörő csapatai a szovjet levelező pártbizottságok oktatási igazgatóságai. a pécssett december 5-én tartanak majd az érdeklődők szovjet könyvkiállítását. a dokumentum-tárlatok megnyitására kapcsolódik sok helyütt a ki tud többet a szovjetunióról? vetélkedő-döntője. e vetélkedő-sorozaton a jubileumi ünnepségek ideje alatt több tízezer fiatal vesz részt.

/folyt.köv./

9.15/um

To gur

- 6 -

bb 6. /a magyar-szovjet.... 2.folyt./um

baráti találkozók - szovjet vendégek

a kiállítások mellett a közvetlenebb élmény erejével ható baráti találkozók, élménybeszámolók is fontos helyet kaptak a jubileumi programban. ugyszólván nem lesz az országnak olyan községe, ahol az ünnepségek ideje alatt ne tartanának ilyen rendezvényeket. neves megyébe például a csuvas aszszk-ból, bács-kiskun megyébe kimből várnak vendégeket. sok helyütt - így többek között szabolcs-szatmár, békés és hajdu-bihar megyében - találkozóra hívják össze a szovjetunióban tanult ösztöndíjasokat. ezt követően pedig ők tartanak élménybeszámolókat a községekben, üzemekben, intézményekben. nyíregyházán azok a veteránok találkoznak majd, akik annak idején a vörös hadsereg oldalán harcoltak a nagy októberi szocialista forradalom győzelméért és az azt követő polgárháboruban. bekapcsolódnak az élménybeszámolóba a szovjetunióba indított béke-és barátság vonatok utasai is. bács-kiskun megyében, ahol csak az idén 1200-an ismerkedtek meg a szovjetunióval, többek között moszkvai, leningrádi és kijevi tapasztalataikról tartanak beszámolókat. somogy megyében szovjet íróvendégeket várnak, s több helyen lépnek majd közönség elé szovjet művészegyüttesek. baranyában az ibusz szervez baráti találkozót a megyébe érkező szovjet turistacsoportok tagjaival. s ezt a kezdeményezését az utazási iroda ujonnan alakult kiszervezete is patronálja. miskolcon a római sándor művelődési központban rendezendő ünnepségen ott lesznek a kárpátontúli területi békebizottság és a kelet-szlovákiai nemzeti front delegációjának tagjai is. hogy magyar barátaikkal együtt emlékezzenek meg az évfordulóról. a találkozók programját sok helyütt egészíti ki a szovjetunióról szóló dokumentumfilmek vetítésével, a tit legjobb előadónak tájékoztatóival.

tudományos ülések

a szovjetunió gazdasági, társadalmi és politikai fejlődésének első félévszázada iránt részletesebben és nagyobb mélységben érdeklődők részére többek között baranya, bács-kiskun, vas és zala megyében rendeznek tudományos ülésszakot a megyei pártbizottságok oktatási igazgatóságai. a pécssett december 5-én megnyíló tudományos ülésre több mint félezer vendéget hívtak meg. egyes helyeken a tudományos ismertetterjesztő társulat megyei elnökségei is szerveznek történelmi emléküléseket a szovjetunió 50 éves fennállása alkalmából. /mti/

9.20/um

To gur

- 7 -

bb 7. magyar jogász küldöttség utazott moszkvába

gk/ny -cz

1972. november 28.

moszkvába utazott kedden dr. antalffy györgy és dr. prandler árpád, a magyar jogász szövetség elnöke, illetve főtájtára, hogy részt vegyen a demokratikus jogászok nemzetközi szövetségének irodaülésén. az irodaülés napirendjén a többi között szerepel az európai biztonság és együttműködés jogi kérdései című téma is, amelyhez a magyar küldöttséget kérték fel a bevezető referátum megtartására. /mti/

bb 8. nagy közönségérdeklődés a szovjet hanglemezek iránt

i ro/mm/ny -cz

1972. november 28.

a szovjet hanglemez hetek keretében számos új lemez került a hazai kereskedelembé. a forgalomba kerülő kiadványok nemcsak a legújabb, de a legjelentősebb darabjai az éves termésnek. a választék idén is igen gazdag volt. ha csak a lista élén álló két szerző bach és beethoven műveiből készült most megismert új felvételeket említjük, akkor is igen tekintélyes listát kapunk. bach művei közül az összes szólóhegedűszonáta és partiták jelentek meg. a fuga művészete orgonán / sz. dizsur / valamennyi csembalóverseny / a. lubinov, b. berman /, az összes hegedűverseny / l. kogan /, valamennyi brandenburgi koncert / leningrádi kamarazenekar / megjelent. beethovent a vi. szimfónia, az összes gordonkaszonáta / safran-ginsburg /, az összes hegedű-zongoraszonáta / ojsztrah, oborin /, valamint a zongoravariációk rickterrel készült új felvételei képviselték. ezen kívül a klasszikus és modern szerzőktől megjelent új lemezek felsorolása oldalakat tölthetne meg.

nem maradtak ki az új kiadványok közül a népzenei felvételek sem. kiemelkedik a szovjetunió népeinek dalaiból összeállított kétlemezes antológia. nem a közismert orosz népdalok új felvétele ez, hanem az élő szovjet népdal-kultúra bemutatója: orosz, ukrán, üzbég, kazah, gruz, azerbajdzsán, litván, moldávai, lett, kirgiz, tadzsik, örmény, túrkmen és észt népdalok és táncok szólalnak meg a népi előadásban.

a forgalomba került lemezek mindegyike a legkorszerűbb sztereotechnikával készült: a közönség érdeklődését igazolja, hogy a hanglemez hetek alatt elfogyott szovjet lemezek mennyisége az egész évi forgalomnak mintegy 40 százaléka. a budapesti kereslethez mindinkább fel nő a vidéki érdeklődés: s az esemény ma már országos kulturális érdeklődést vált ki. /mti/

--
-8-

10.45/ny

bb 9. zala megye műemlékei - kiállítás nagykanizsán

vid/um ká cz

1972. november 28.

zala megye legszebb műemlékeiről, védett létesítményeiről készült fotókból kiállítás nyílt kedden nagykanizsán, a városi képtárban. a lantos miklós pécsi fotóművész munkáiból összeállított kiállítást szerdahelyi károly megyei főépítész rendezte. /mti/

bb 10. áttérés az egységes földnyilvántartásra - 160.000 telek-jegyzőkönyv adatait tisztázzák zala megyében

vid/um ká cz

1972. november 28.

az egységes ingatlannyilvántartási rendszer bevezetéséről, valamint a méter-rendszerű földnyilvántartásra való áttérésről tanácskozott kedden a zala megyei tanács végrehajtó bizottsága. péter györgy, a megyei földhivatal vezetője a végrehajtó bizottság elé terjesztett jelentésében beszámolt arról, hogy 1973-ban befejezik a megyében a zártkert rendezést; több mint 40.000 hold zártkerti területet rendeznek. ezzel egy időben megkezdtek az egységes ingatlannyilvántartás kialakítását, valamint a méter-rendszerű földnyilvántartást. az új ingatlannyilvántartási rendszerrel kapcsolatos munkákat 1980-ig fejezik be. a kis lélekszámú településekben gazdag zala megyében nagy munka vár a földhivatalra. előzetes becslések szerint 150.000-160.000 telek-jegyzőkönyv adatait kell tisztázni. /mti/

bb 11. somogy megye jövő évi költségvetése

vid/um ká cz

1972. november 28.

az 1973. évi összesített költségvetési előirányzatról tárgyalt keddi ülésén kaposvárott a somogy megyei tanács végrehajtó bizottsága. amint az előterjesztésből kitűnt, a megye jövő évi költségvetése több mint 974 millió forint. ebből az összegből legtöbb a kulturális ágazatra jut: 323 millió 738 ezer forint, míg a szociális és egészségügyi ágazat több mint 280 millió forinttal részesül. utakra, hidakra 47 millió forintot irányoztak elő, a felújítási alap összege pedig csaknem 44 millió forint.

bővül az orvosi és védőnői körzetek száma, növelik a csecsemő-otthonok befogadóképességét, új nővérszállás épül, fejlesztik az öregek napközi otthonának hálózatát. négyszázzal növelik az óvodai napközi otthonok befogadóképességét, az általános iskolai gondokon enyhítenek az új tantermek. oktatási intézmények ellátási szintje ezzel azonban csak szerény mértékben javul - állapította meg a végrehajtó bizottság - mert az épületek zöme alavult. a helyi lehetőségek jobb feltárásával igyekeznek a gondokon enyhíteni. /mti/

11.00/um

--
-9-

bb 12. felhasználható: 16 óra után+

tíz éves a szegedi fogorvos képzés - tudományos ülés az évforduló alkalmából

vid/ká bzs -cz

1972. november 28.

hazánkban jelenleg a fővárosban és szegeden képeznek fogorvosokat. a szegedi orvostudományi egyetemen a fog- és szájbetegségek klinikájának irányításával 1962-ben kezdődött meg a hallgatók szakosított oktatása. az azóta eltelt tíz év alatt 145 fogorvos tan hallgató fejezte be tanulmányait az intézményben. a klinika járóbeteg forgalma 244 százalékkal, fekvőbeteg forgalma 187 százalékkal növekedett egy évtized alatt.

az intézmény oktató, gyógyító és kutató munkájában elért eredményekről a fogorvosképzés megkezdésének tizedik évfordulója alkalmából kedden a szegedi szemészeti klinika előadótermében tudományos ülésen számoltak be a fogklinikai oktatói és kutatói. összesen 16 referátum hangzott el. egyebek között beszámoltak a fogszuvasodás csökkentése érdekében folytatott kísérleteikről. mivel a tapasztalatok szerint bizonyos mennyiségű fluornak a szervezetbe juttatása gátolja ennek a fogbetegségnek kialakulását, egyes szeged-környéki községekben fluorral dúsított kenyhasót hoztak forgalomba. öt év tapasztalatai szerint az egyik községben, ahol fluorral kevert sőt forgalmaztak, a 2-6 éves korú gyermekek-nél 40 százalékkal, a 7-11 éves gyermekek-nél 34 százalékkal csökkent a fogszuvasodások száma. a tanácskozáson rámutattak arra, hogy ez a módszer eredményes, akár az egész ország területén alkalmazható. /mt1/

--

bb 13. balogh ferenc fotóművész kiállítása szombathelyen

vidum ká cz

1972. november 28.

kedden szombathelyen, a berzsenyi daniel megyei könyvtárban megnyitották balogh ferenc fotóművész kiállítását. a mezőberényi születésű fotóművész hazai és külföldi kiállításokon önérdíjat kapott. a szombathelyi kiállításon legjobb negyvenhét alkotását láthatja a közönség. /mt1/

--

- 10 -

11.15/um

To/245

bb 14. csütörtökön avatják váci mihály siremlékét

1 ró/fk um zs cz

1972. november 28.

a farkasréti temetőben csütörtökön avatják fel váci mihály siremlékét. a délután 2 órakor kezdődő kegyeletes ak-tuson darvas józsef a magyar írók szövetségének elnöke mond emlékbeszédet. /mt1/

--

bb 15. újabb levegőszennyező-gócot szüntettek meg miskolcon

vid/um kz cz

1972. november 28.

a miskolci semmelweis kórházban a kazántelep második világháború idején történt lebombázása óta három ipari emlékműnek számító gőzmozdonnyal oldották meg a fűtést. e korszerűtlen, hő-központ, a város levegőjét is erősen szennyezte. a ki-gáztüzelésű központi telep üzembehelyezését kedden kezdték meg. kazánjait és automatikus vezérlőberendezéseit a láng gép-gyár készítette. a kazántelep üzembehelyezésével egyidőben meg-kezdte üzemszerű működését a miskolcon a város első szeméttárol-je is. a régi fűtőtelep épén maradt kéményének felhasználásával, házilagos kivitelezésben készült a kórházból kikerülő mindenfaj-ta hulladékot ott semmisítik meg. /mt1/

--

bb 16. megállapodás a magyar és a jugoszláv írószövetség között

t sző-ró/gk um zs cz

1972. november 28.

a magyar népköztársaság és a jugoszláv szocialista szö-vetségi köztársaság közötti, 1972-73. évi kulturális és oktatási együttműködés munkatervének megfelelően kedden megállapodást írt alá a magyar írók szövetsége és a jugoszláv írók szövetsége.

az okmányt magyar részről darvas józsef, az írószövetség elnöke, jugoszláv részről pedig ciril kosmac, a jugoszláv írók szövetségének elnöke látta el kézjeggyel. a két szövetség képviselői egyebek között megállapodtak, hogy a magyar -jugoszláv irodalmi kapcsolatok elmélyítésére, a könyvkiadás és a műfordí-tás magasabb szintre emelésére rendszeresen konzultációt foly-tatnak - esetleg egy később megalakítandó vegyes bizottság ke-retei között. kölcsönösen arra törekednek, hogy már 1973-ban létre-jöjjön az első tárgyalás. /folyt.köv./

- 11 -

12.25/um

To/245

bb 16. /megállapodásfolyt./um

kölcsönösen elősegítik az irodalmi folyóiratok és újságok cseréjét, illetve ezek szerkesztőinek látogatásait. Lehetővé teszik írók kölcsönös látogatásait is, mindkét szövetség évenként együttvéve több mint 130 napos látogatást biztosít az írók számára. a magyar írók szövetsége még az idén fogadja a jugoszláv írók szövetségének küldöttségét az 1972-73. évi egyezmény aláírására. az 1974-75. évi egyezmény megtárgyalására a jövő év végén jugoszláviában kerül sor. a két szövetség egy-egy vezetője ugyancsak információs látogatást tesz partneránál. sor kerül magyar és jugoszláv műfordítók cseréjére is. /mti/

--

bb 17. időjárásjelentés

um cz

1972. november 28.

a meteorológiai intézet jelenté 1972. november 28-án kedden 12.30 órakor:

enyhébb idő

délnyugat-és közép-európa, valamint a balkán-félsziget fölött folytatódik a leszálló légmozgás. így ezeken a területeken a reggeli ködöktől eltekintve, száraz, hideg az idő. a hőmérséklet napközben is 6-8 fokkal alacsonyabb az évszaknak megfelelőnél. európa többi részén valamint a szovjetunió európai területén változékony, többfelé csapadékos az időjárás.

hazánkban hétfőn csak északkeleten volt borult idő, máshol változóan felhős ég mellett 4-8 órás napsütést észleltek. csapadékot sehonnan sem jelentettek. a legmagasabb nappali hőmérséklet plusz 1, plusz 6 fok között alakult. ma hajnalra plusz 1, mínusz 4 fokig hűlt le a levegő. délelőtt nyugat felől csökkent a felhőzet, száraz maradt az idő. a hőmérséklet 11 órára plusz 1, plusz 6 fokig emelkedett.

budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 1,2 fok volt, 1,5 fokkal alacsonyabb mint a százéves átlag. budapesten ma 12 órakor a hőmérséklet 3 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 769 mm, mérsékelten süllyed.

/folyt.köv./

12.30/um

Tölzko

- 12 -

bb 17. /időjárás.....folyt./um

várható időjárás szerda estig: változóan felhős idő, kedden csapadék nélkül, szerdán délután nyugat felől futó havazással, havasesővel. egy-két helyen hajnali ködképződés. mérsékelt, időnként megélnkülő nyugati-délnyugati szél.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet mínusz 3, plusz 2, legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán plusz 4, plusz 9 fok között.

/mti/ a duna vízállása budapesten: 339 cm.

--

tbb 18. a belföldi hírek jegyzéke november 29-én, kedden 13.00 óráig:

se/ny -cz

1972. november 28.

1. 85 éves a villamos
2. szállodai berendezések a szu-nak
3. csongrád megyei veteránok életrajz
4. mém rendelet
5. bauxit magyegyházán
6. magyar-szovjet barátság ünnepe
7. jogász küldöttség utazott moszkvába
8. szovjet hanglemezek
9. kiállítás nagykanizsán
10. földnyilvántartás
11. somogy megye költségvetése
12. 10 éves a szegedi fogorvosképzés
13. fotokiállítás szombathelyen
14. váci mihály siremlék
15. levegőszennyező-gócot szüntettek meg miskolcon
16. magyar-jugoszláv írómegállapodás
17. időjárásjelentés
18. híregyzék./mti/

--

13.00/ny

-13-

Tölzko

bb 19. megnyitották komárom megye első mosodáját

vid/kz bzs hgy

1972. november 28.

rév Lajos, az okisz elnöke kedden új mosodát adott át rendeltetésének almásfüzitőn. a korszerű létesítmény avatónapságán részt vett havasi ferenc, az mszmp komárom megyei bizottságának első titkára és kiss istván, a megyei tanács elnöke is.

a komárom megyei ruhatisztító és szolgáltató szövetkezet új mosodája az első ilyen létesítmény a megyében. komárom megye volt az utolsó az országban, ahol még nem működött ilyen szolgáltatató üzem. az okisz, a kiszív, a megyei tanács és a megyei szolgáltató szövetkezet adta össze a mintegy 16 millió forint építési, szerelési költséget. olcsóbbá és gyorsabbá tette az építkezést, hogy a szomszédos két nagyüzem - a timföldgyár és a kőolajfinomító - szolgáltatja a mosodának a hőenergiát. az új létesítményt a tervezettnél egy hónappal korábban adták át rendeltetésének.

a napi 2000 kilogramm teljesítményű mosodában belga és magyar gyártmányú berendezéseket szereltek fel. az elektropneumatikus vezérlésű, légpárnás mosógépek - programkártya betáplálására - minden műveletet automatikusan végeznek. ezekkel a korszerű gépekkel a megye egész lakosságának mosási igényeit kielégítik. először a városokban, később pedig a községekben is nyitnak felvevőhelyeket./mti/

--

bb 20. ensz-támogatás magyar vízminőségvédelmi kutatásokhoz

t sb/mm 1e bzs hgy

1972. november 28.

az ensz fejlesztési alap /az undp/ jelentős anyagi hozzájárulással támogatja, hogy magyarországon a vízminőségvédelmi kutatások fejlesztésére mintaterületeket alakítsanak ki. a felső dunánál és a sajtó magyarországi vízgyűjtőjénél jelöltek ki vízminőségvédelmi mintaterületet, amelyen a hungary 3101 elnevezéssel megjelölt program szerint a legkorszerűbb és többségében az ensz támogatásával beszerzett műszerekkel - vízminőség-analizáló automatákkal - végeznek különféle minőségi és vízszennyeződési méréseket, elemzéseket. e jelentős programról kidolgozott szerződést kedden magyar részről a kormány meghatalmazottjaként illés györgy, az országos vízügyi hivatal elnökhelyettese, az ensz fejlesztési alap képviselőjében raymond p. etchats, az undp európai hivatalának vezetője, az egészségügyi világszervezet nevében dr. leo kaprio, a who európai igazgatója írta alá. a szerződés aláírásánál jelen volt dégen imre államtitkár, az ország vízügyi hivatal elnöke, valamint a külügyminisztérium és az egészségügyi minisztérium több képviselője. Regionális Bizottságának
/folyt. köv./
14.10/bzs

- 14 -

bb 20. /ensz-támogatás ... 1. folyt./bzs

a szerződésnek megfelelően öt éves tudományos kutatási program szerint vizsgálják a két kísérleti területen a folyók öntisztulásának folyamatát, a vízmennyiség és a vízminőség összefüggéseit, s más fontos kísérleteket végeznek. a hatékony ensz-támogatás lehetővé teszi a vízminőség-védelemmel foglalkozó szakemberek nemzetközi együttműködésének fejlesztését és a sokoldalú tapasztalatcserét. így majd külföldi szakértők érkeznek magyarországra, és ismertetik a legjobban bevált szennyvztisztítási módszereket. s több magyar szakember is látogatást tesz külföldön, hogy tanulmányozza a nálunk még kevésbé ismert vízminőségvédelmi eljárásokat. az 1976-ig tartó sokoldalú vizsgálatok és a kiterjedt nemzetközi együttműködés alapján új és hatékony szennyvztisztítási eljárásokat dolgoznak ki, amelyeket nemcsak magyarország, hanem az ensz sok más tagországa is hasznosíthat az emberi környezet védelmére, a folyók és tavak szennyezettségének csökkentésére./mti/

--

bb 21. a városi közlekedés korszerűsítéséről tárgyalt a szolnok megyei tanács vb

vid/kz bzs hgy

1972. november 28.

a felgyorsuló urbanizációs folyamat megnövekedett igényeket támaszt a közlekedéssel szemben, - állapították meg a szolnok megyei tanács végrehajtó bizottságának a városi közlekedés helyzetével és távlati fejlesztésével foglalkozó keddi ülésén. mint ismeretes, szolnok megye az ország egyik „legvárosiasabb” megyéje, hét város közlekedésének korszerűsítése került előtérbe. különösen fontos a megyeszékhely, szolnok helyzetének javítása. az első jelentős lépések már megtörténtek, 1973-ban szelcsítik a 4-es számú főközlekedési útvonal városi átkelő szakaszát, a jövő évben elkészül az új közuti felüljáró, amely szilárdabb, szélesebb lesz elődjénél. a 4-es számú főutvonalat terhelő, átmenő forgalom egy részét átveszi majd az ady endre ut, amelynek építése most van folyamatban. a közlekedés fejlesztését indokolja az is, hogy a tiszai vízlépcső üdülőkörzetének kialakítása után, erőteljesen megnövekszik az idegenforgalom. koncepciót dolgoztak ki a megye többi városának a közlekedés fejlesztésére is. tervbe vették az autóbusszpályaudvarok, megállóok jobb elhelyezését, a kerékpárutak kialakítását, főleg az ipari üzemek környékén. fokozottan törekednek arra is, hogy a városi forgalomban mind nagyobb számban résztvevő személygépkocsik megfelelő parkirozási helyet kapjanak. /mti/

14.20/bzs

- 15 -

bb 22. új helyre huzzák a makói maroshidat

vid/kz/ny hgy

1972. november 28.

a nemzetközi forgalom szempontjából is fontos makói maroshid elavult vasszerkezetét kicseréli a hidépítő vállalat. az új acélszerkezet elkészültéig, a régi használják fel a közlekedésre. a célból 25 méterrel távolabb ideiglenes hidfőket alakítottak ki, s erre huzzák át a régi hidat. az átvontatásra szolgáló acélpályán kedden délelőtt „indult el„ új helyére a csörlőkre kapcsolt 120 méteres, 300 tonnás híd szerkezet. a hid az áthúzás befejezése után eredeti szintjénél több mint két méterrel lejjebb helyezkedik el. ezt a feladatot úgy oldják meg, hogy előbb ugynevezett máglyára huzzák, s a máglya elemeinek kiszélesítésével fokozatosan süllyeszti majd le a megfelelő szintre. az áttelepítési munkák idejére - előreláthatólag december 7-ig - a forgalmat hőmezővásárhely felé terelték át. az új hid a tervek szerint 1974. közepére készül el./mti/

--

bb 24. előadásorozat a textilfestésről

t kg/gg/ny ie hgy

1972. november 28.

a legkorszerűbb textilfestési eljárásokról, kezelési módokról háromnapos előadásorozat kezdődött kedden a duna intercontinental szállóban. az előadásokat a ciba-gelgy svájci cég szakemberei tartják, akik a textilipari műszaki tudományos egyesület meghívására érkeztek hazánkba.

textilgyárainknak a világhírű ciba-gelgy cég rendszeresen szállít színezékeket, vegyi segédanyagokat. a jelenlegi tanácskozás tapasztalatait a textilipar rekonstrukciójához is felkínálják használni a szakemberek./mti/

--

bb 25. közvetlen telefonkapcsolás budapest és a mátra között - postahivatalt avattak mátraszentimrén

vid/kz/ny hgy

1972. november 28.

több mint 3 millió forintos költséggel szolgáltatóház épült mátraszentimrén. a beruházási összeget a helyi tanács és a különböző szervek közösen fedezték. ebben az épületben kapott helyet az abc-áruház, a fodrászüzlet, és a cipőműhely mellett - a községi postahivatal is. az utóbbi, mint kedden megtörtént avatásán koczka Antal, a miskolci postaigazgatóság vezetője bejelentette, lehetővé teszi, hogy mátraszentimréről közvetlenül tárcsázzanak budapesti telefonszámokat./mti/

--
-16-

14.15/ny

Tóth

bb 23. több mint 15.000 látogatója volt a szolnoki vezetés- és szervezéstudományi kiállításnak

vid/kz/ny hgy

1972. november 28.

nagy sikere volt a szolnoki városi galériában megrendezett első országos vezetés- és szervezéstudományi kiállításnak. a felvonult tizenhárom országos kutatóintézmény, vállalat és tizenkét megyei iparvállalat szemléltető bemutatóját két hét alatt több mint tizenötezen tekintették meg. a tudományos kiállítást szakmai napok egészítették ki./mti/

--

bb 26. a mezőgazdasági operatív bizottság ülése

t jf/fk/ny ie hgy

1972. november 28.

kedden a mém-ben ülést tartott az őszi mezőgazdasági munkák szervezésére létrehozott operatív bizottság. megállapította a mezőgazdasági nagyüzemek az elmúlt heti eszések ellenére meggyorsították a betakarítást, amit az is jelez, hogy a termőterület 94-95 százalékán letörték már a kukoricát. a gabona felvásárló és feldolgozó vállalatok eddig 95 ezer vagonnyi kukoricát vettek át, ami az elmúlt évinél időarányosan 30 ezer vagonos többletet jelent. a vállalatok az ideiglenes termésből mindent egybevetve 130 ezer vagonnyit igyekeznek felvásárolni. a termés egy része eléggé nedves állapotban került le a földekről, emiatt minden eddiginél nagyobb mennyiséget kellett mesterségesen szárítani. eddig mintegy 130 ezer vagonra való szemeskukoricát szárítottak meg és így elejét vették a minőségromlásnak.

a gazdaságok a betakarítás után felszabaduló traktorparkkal nozálattak az őszi mélyszántáshoz. ennek a munkának eddig több mint felével készültek el, de még mintegy 900 ezer hektáron kell a mélyszántással megalapozni a jövő évi kapásnövény-termést. amennyiben kedvez az időjárás, ezzel a munkával is időben elkészülnek, az újabb eszések esetén azonban elhúzhat a mélyszántás. ezt igazolja, hogy az elmúlt héten csakis a láncfalpas traktorokat tudták a határba irányítani, a gumikerekes erőgépekkel nem boldogultak a felázott, fellazult földeken.

az operatív bizottság megállapította, hogy a szőlőszüret beaváltotta az előzetes termésbecslések reményeit: 5 millió hektós termést szüreteltek az országban, ami hektáronként 37 mázsás átlagtermésnek felel meg. ezt hektáronként 4 mázsával több az elmúlt évinél. a minőség különösen az egről borvidéken alakult jól. igen elégedettek a tokaji termelők is, akik 20.600 mázsányi aszút szüreteltek, amire még nem volt példa. a pincegazdaságoknak - ugyanugy, mint a termelőknek - gondot okozott, hogy a felvásárolt must egy részének cukorfoka túlságosan alacsony volt.

/folyt köv/
14.25/ny

Tóth

-17-

bb 26. / a mezőgazdasági....folyt/ny

a termelőknek ezért - az időközben végrehajtott áremelés ellenére - literenként 30-40 fillérrel kevesebbet tudtak csak fizetni a mustért. a vállalatok központjában most összesítik az adatokat, és amennyiben a kalkuláció kedvezően alakul, a termelők némi kiegészítést kapnak; ezzel ellensúlyozhatják a kedvezőtlen minőség miatt kisebb bevételi kiesést.

mindent egybevetve a pincészetek azt ígérik, hogy az elmúlt évszázad 10-20 millió palackkal több olcsó kommersz bor kerül majd a fogyasztókhoz./mti/

bb 27. közlemény a kgst élelmiszeripari állandó bizottsága 18. üléséről

1 jf/fk/ny 10 hgy

1972. november 28.

1972. november 21-24. között budapesten tartotta 18. ülését a kgst élelmiszeripari állandó bizottsága. az ülésen bulgária, csehszlovákia, lengyelország, magyarország, mongólia, a német demokratikus köztársaság, románia és a szovjetunió delegációja vett részt. az ülésen v. sopov bolgár földművelésügyi és élelmiszeripari miniszter elnököt.

az ülés résztvevőit vályi péter, a kormány elnökhelyettese, házánk állandó kgst- képviselője üdvözölte.

a bizottság megvizsgálta a kgst xxvi. ülészaka döntéséből, valamint a tanács végrehajtóbizottsága határozataiból eredő feladatokat. megvitatta a komplex program élelmiszeripari intézkedéseinek végrehajtása során mutatózó eredményeket. a bizottság megvizsgálta az élelmiszeripar egyes ágainak 1985-ig szóló összeített fejlesztési anyagát és ajánlotta a prognózisok felhasználását az 1976-1980. évi fejlesztési tervkoordináció során. ezt a programot ezen az ülésen előzetesen megvitatták.

jóváhagyták az egyes élelmiszeripari termékek gyártás- és értékesítésfejlesztésének együttes tervezésére vonatkozó javaslatokat. megvitatták az érdekelt tagállamok közös erőfeszítésével létrehozandó citromsavgyártó kapacitás beruházásának kérdéseit.

az ülésen elvben jóváhagyták a néhány enzimmészitmény gyártásának sokoldalú nemzetközi szakosításáról és kooperációjáról szóló egyezménytervezetet.

/folyt köv/
14.30/ny

-18-

Tóth

bb 27. / közlemény afolyt/ny

a bizottság nagy figyelmet fordított az élelmiszeripar anyagi-műszaki bázisának további fejlesztésével kapcsolatos kérdésekre. az ülésen egyeztették az élelmiszeripari technológiai vonalak, géprendszerek és nagyteljesítményű egyedi berendezések előállítására szolgáló gyártóbázisok létrehozására irányuló elképzeléseket.

a bizottság elfogadta az 1973. és 1973-1975. évi munkatervét.

az ülés ideje alatt az országok delegációinak vezetői találkozókon tájékoztatták egymást az országok élelmiszeriparának fejlődéséről és kicserélték véleményüket az együttműködés további elmélyítésének lehetőségeiről.

az országok delegációinak vezetőit és a kíséretükben lévő személyeket fogadta fehér lajos, a kormány elnökhelyettese.

a bizottság ülése baráti és elvtársias légkörben folyt le./mti/

bb 28. nem fogja a láng - faanyagvédelmi bemutató tokodon

vid/um kz hgy

1972. november 28.

Látványos kísérletnek voltak tanúi azok a szakemberek - kutatóintézetek, kereskedelmi vállalatok, nagyüzemek, fa-és építőipari cégek képviselői - akik részt vettek a faanyagvédelmi és fatelítő vállalat tokodi üzemében kedden rendezett országos bemutatón. a meghívott vendégeknek égésgátló vegyszerrel átitatott faanyagokat mutattak be. az üzem udvarán két miniatűr faházikót építettek. az egyik faanyagát égés-késleltető vegszerrel telítették, míg a másikat naturfából készítették. mindkettőt kívül-belül benzinnel lelocsolták, majd meggyújtották. a kísérlet a szakemberek körében osztatlan sikert aratott, mert míg a naturfából készített modell tíz perc alatt hamuvá égett, addig a vegyszerekkel impregnált házikónak csupán az alsó része pörköldött meg, de lángot egyáltalán nem fogott.

a faanyagok égésgátló vegszerrel való telítését a vállalat tokodi üzemében kísérletezték ki néhány évvel ezelőtt. most már rendszeres megrendelők közé tartozik a magyar hajó és darugyár, a győrivagon és gépgyár, és több más ipari és mezőgazdasági üzem. ilyen fából készítik a hajók faalkatrészeit, a vagonok szekrényrészét, belső burkoló anyagát. a legújabb, tökéletesített komplett telítési eljárással nemcsak a tüztől védik a fát, hanem a korhadást okozó gombásodástól és a fát pusztító rovaroktól is. számos iparágban azonban még nem ismerik a vegyszerekkel telített fa felhasználásának előnyeit. a keddi országos bemutatót éppen ezért rendezte a vállalat, hogy felkeltse az érdeklődést az új terméke iránt./mti/

14.35/um

Magyar

- 19 -

Tóth

bb 29. új szolgáltatásokat kapnak az építők - sajtótájékoztató az építők kezdeményezéseiről

t sa/tm bzs hgy

1972. november 28.

mintegy 200 termékcsoporthoz 40.000 féle cikket szállít évente 5 milliárd forintot meghaladó értékben az építőipari szervezeteknek az ország legnagyobb termelőeszköz kereskedelmi vállalatoként, az építők munkáját és kezdeményezéseit sajtótájékoztató ismertette kedden rácz andrás, az építőipari termelőeszközkereskedelmi vállalat igazgatója.

az új kezdeményezések célja, hogy az építők anyagellátásának javításával egyidőben a gazdaságosabb munkához is segítséget nyújtsanak. az építők ezért vállalták, hogy megszervezi a megrendelők részére a konténeres szállítást, amely lehetővé teszi a különféle építési felszerelések, szerkezetek komplettizálását, a munkaszervezés javítását. megrendelőiknek segítenek azzal, hogy ellenszolgáltatás nélkül lebonyolítják az építő vállalatoknál elhelyezkedő anyagok értékesítését, s széles körben ismertetik üzletfelekkel a különböző helyeken fennmaradt anyagok megvásárlásának lehetőségeit. a műszaki fejlesztéshez, az új termékek felhasználásának elterjesztéséhez is hozzájárul az építők: a jövő évben több mint tíz kiállításon mutatja be az építésben előnyösen alkalmazható új cikkeket. gondoskodnak arról is, hogy az építőanyagokat és szerkezeteket gyártó vállalatok legújabb termékeinek műszaki tájékoztató kiadványai minél hamarabb eljussanak a felhasználókhoz. /mti/

--

bb 30. magyar-csehszlovák barátsággyűlés kiskunmajsán

vid/fm bzs hgy

1972. november 28.

a hazafias népfőnt bács-kiskun megyei bizottsága kedden magyar-csehszlovák napot rendezett kiskunmajsán. a drótfonatgyárban tartott nagygyűlésen bodor jeno, a megyei tanács vb. művelődésügyi osztályvezetője méltatta a magyar-csehszlovák barátságkapcsolatok jelentőségét. az eseményen felszólalt oldrich tesarik, a budapesti csehszlovák kultúra igazgatója is. /mti/

--

15.00/bzs

- 20 -

10/1505

o 31. elhunyt betkowsky jeno, a neves tiszakutató

vid/fm bzs hgy

1972. november 28.

84 éves korában elhunyt betkowsky jeno nyugalmazott gimnáziumi tanár, neves tiszakutató. a nagyműveltségű pedagógus fél évszázadon át tanulmányozta a tiszatájat, a folyó mentén élő emberek életét, szokásait. a tiszai hajósok munkáját, a fahajók történetét. a tiszáról szóló utolsó művét a közelmúltban adta ki a móra ferenc kiadó. betkowsky jenót kedden kísérték utolsó útjára a szolnoki városi temetőben. /mti/

--

bb.32. folytatja munkáját a iv. országos diákkonferencia

i ró/gk/szö/zs/ok hgy

1972. november 28.

a iv. országos diákkonferencia kedden a láng művelődési központban szekcióülésekkel folytatódott. a két-két gimnáziumi, szakközépiskolai, illetve szakmunkásképző-itézeti szekció tanácskozásain a küldöttek diákelnökök vezetésével tárgyalták meg a művelődésügyi minisztérium és a kisz központi bizottsága által közreadott téziseket, amelyek vöszölik a diákságot érintő oktatási, mozgalmi és egyéb tevékenység javításával összefüggő tennivalókat.

a szekcióüléseken a diákküldöttek elsősorban a saját iskolatípusukra, iskolájukra, szökebb pátriájukra jellemző problémákról, gondokról szóltak. a fiatalok a középfoku oktatásban részt vevő tanulóifjuság véleményét tolmácsolták: az iskolai demokráciát, a közéletiséget a jogok és kötelességek egységében értelmezik s így kívánják társaikkal együtt a gyakorlatban is megvalósítani. a kisz szervezeti szabályzata és az iskolai rendtartás biztosítja a lehetőségeket, de a tanulói kollektívák, illetve a tanterületek ma még nagyon is különböző színvonalon valósítják meg az iskolai élet demokrátiáját. a hozzászólásokból az is kitönt, hogy már jelentős számban működnek olyan középfoku oktatási intézmények, amelyekben a vezetők munkamódszeréhez hozzátartozik a tanulóifjuság informálása az iskola életéről, véleményének meghallgatása a döntések előtt, a kisz-tagsággal, a tanulókkal való együttműködés a munka minden szakaszában.

/folyt.köv./

- 21 -

15.15/ok

NA-1505

bb.32./folytatta munkáját ...folyt./ok

Általános igényként merült fel, hogy az iskola ne csak a tanulást, hanem a tanulók közösségi, társadalmi tevékenységét is szervezze: válják a fiatalok működésének, alkotó kedvtelésének, értékes szórakozásának szervező központjává. A küldöttek szeretnék, ha tanulóközösség életére, tevékenységére vonatkozó döntések meghozatal előtt rendszeresen kikérnék a fiatalok véleményét. Ifjúsági szervezetük vezetőitől pedig elvárják, hogy folyamatosan tájékoztassák őket az egész iskola előtt álló feladatokról. Általában szót emeltek a tartalmatlan, formális megoldások, ifjúsági programok ellen.

az egésznapos tanácskozás összegezeként a szekciók javaslatokat dolgoztak ki, amelyeket a diákparlament szerdai plenáris ülése elé terjesztenek./mt1/

bb.33. határidő előtt teljesítette a szovjet exporttervét az emg esztergomi gyára

vid/kz/ok -cz

1972. november 28.

az emg esztergomi gyárának évek óta a szovjetunió a legnagyobb vevője. a nagy gyártási szakértelmet igénylő elektronikus agyáramvizsgáló berendezésüjből - az enkefalográfból - már több mint ötszázat szállítottak a szovjetunió különböző tájaira. a gyár idei, több mint 80 millió s exportjának, amely egész termelésük több mint 60 százalékát jelenti, nagy része ismét szovjet megrendelésre készül. mintegy fele ipari elektronikus készülék, a másik fel pedig orvosi elektronikus berendezés.

a gyár dolgozói felajánlották, hogy a szovjetunió megalakulásának 50. évfordulója tiszteletére a december 30-i határidő előtt teljesítik a szovjet szállításokat. kedden elszállították a gyárból az utolsó ipari berendezéseket, csütörtökön pedig a

szovjet exportra szánt orvosi berendezések gyártását is befejezik. ebben az évben szállítottak szovjet partnerüknek először nagyobb mennyiséget legújabb agyáramvizsgáló berendezésükből, a 18 csatornás enkefalográfból. ez a teljesen tranzistorizált nagy teljesítményű készülék, amelynek súlya sokkal kevesebb, mint 8 csatornás elődjéé, volt, rendkívül megbízható. gyorsabban és nagyobb pontossággal segít az orvosoknak a különböző agybetegségek diagnosztizálásában./mt1/

15.25/ok

- 22 -

NA 1895

mbb.34. gyöngyösi istván

k sb/gg/1e/ok hgy

1972. november 28.

az építők szakszervezetének főtitkára kedden hazaérkezett helsinki-ből, a hol a finn testvér-szervezet tevékenységét tanulmányozta./mt1/

bb.37. péter jános és andrej gromiko találkozója

mm/ok zs/ hgy

1972. november 28.

andrej gromiko szovjet külügyminiszter, aki a szovjetunió párt- és kormányküldöttségének tagjaként tartózkodik magyarországon, kedden látogatást tett péter jános külügyminiszternél. a meleg, baráti légkörű találkozón a két külügyminiszter több fontos nemzetközi kérdéstről tárgyalt. megvitatták többek között az európai biztonsággal és az európai biztonsági konferencia előkészítéséről helsinki-ben megkezdett sokoldalú megbeszélésekkel összefüggő kérdéseket./mt1/

bb. 38. a szovjet párt és kormányküldöttség tagjai győrbe látogattak- baráti találkozó, városnézés, üzemplátogatás a delegáció programjában

t pr/h1/gk/zs/1l bs

1972. november 28.

fehér péter és halász istván az mti tudósítói jelentik:

a hazánkban tartózkodó szovjet párt- és kormányküldöttség tagjai kedden győrbe látogattak. vlagyimir scserbickijt, az szkp politikai bizottságának tagját, az ukrán kommunista párt központi bizottságának első titkárát, konsztantyin katusevet, az szkp központi bizottságának tagját, a szovjetunió minisztertanácsának elnökhelyettesét, ivan kebint, az szkp központi bizottságának tagját az észt kommunista párt központi bizottságának első titkárát és vlagyimir pavlovot, az szkp kb tagját, a szovjetunió budapesti nagykövétét elkísérte fock jend, az mszmp politikai bizottságának tagja, a kormány elnöke, puja frigyas, a külügyminiszter első helyettese és rapai gyula, hazánk moszkvai nagykövete.

/folyt.köv./
15.55/1l

- 23 -

NA 1610

bb. 38./ a szovjet1. folyt./ 11

a győri magyar vagon- és gépgyár magyar, szovjet és vörös zászlókkal üdvözlő felirattal diszitett bejárata előtt sok győri lakos gyűlt össze, s köszöntötte nagy tapsal az érkező szovjet vendégeket, s a társaságukban levő magyar személyiségeket. a bejáratnál - házigazdaként - dr. horgos gyula kohó és gépipari miniszter, valamint horváth ede, a magyar vagon- és gépgyár vezérigazgatója köszöntötte a megye és a város képviselőit pedig pataki lászló, a győr-sopron megyei pártbizottság első titkára, szaló lajos, a győr-sopron megyei tanács elnökhelyettese, jankovits istván, a városi pártbizottság első titkára és kiss sándor, a vagongyári pártbizottság megbízott titkára fogadta a látogatókat. a kedves vendégnek fiatalok nyújtottak át virágcsokrokat.:

a gyár tanácstermében pataki lászló mondott üdvözlő szavakat, majd horváth ede ismertette a nagy multu gyár munkáját, életét, számolt be a fejlesztési tervekről. a magyar vagon- és gépgyár dinamikus fejlődése - mondotta egyebek között - tulajdonképpen attól a dátumtól számítható, amikor jelentősebb mértékben vállaltak részt a szovjet-magyar autóipari együttműködésből. a vállalat fejlődése is szemlélteti, hogy szinte korlátlan műszak és i és gazdasági együttműködést tesz lehetővé a kgst a részvevő országoknak. az üzemen tulajdonképpen azért vált lehetővé a korszerű, nagy hatásfoku gyártástechnológia alkalmazása, mert szovjet megrendelésre kifejleszthették a nagy sorozatok gyártására alkalmas, igen jó teljesítményű autóbusz- és trolibusz hátsó futóműveket.

a 75 esztendő gyár életében az 1964-es év számít a rohamos ütemű fejlődés kezdetének: a gazdasági bizottság jóváhagyásával három győri gyár egyesüléséből ekkor alakult ki a ma már 16 000 embert foglalkoztató üzemóriás. korszerű diesel motorjaikat man-licenc alapján gyártják: a szerződést 1967-ben írták alá, s alig két esztendő múlva már megkezdődött a motorok sorozatgyártása. a terveknek megfelelően így 13 000 rába-man motor gyártásának kapacitását teremtették meg. a fejlődés újabb állomása a hazai járműprogram diktálta igény: meg kellett teremteni a futóműgyártást. a győrben készülő hátsó futóművek konstrukciója is, gyártástechnológiája is magyar tervezésű, a korszerű gyártástechnológia azonban olyan nagy szériákat követel, amelyek messze meghaladják a hazai felhasználási lehetőségeket. így alakult ki a kgst-n belül a szovjet-magyar autóipari gyártási kooperáció.

/folyt.köv./
16.00/11

NA 16¹⁰

- 24 -

bb.35. a kpm intézkedései a közúti közlekedés biztonsága érdekében

i kf/tr/ie/ok ngy

1972 november 28.

a közlekedés - és postaügyi minisztériumban kedden dr. ábrahám kálmán, a közúti főosztály vezetőj sajtótájékoztatón számolt be a téli felkészülésről, a közúti közlekedés biztonságáról hozott intézkedésekről.

a megyei közúti igazgatóságok a tapasztalatok alapján felkészülten várják az utak szempontjából legvesélyesebb időszakot, a telet. november 20 óta több mint 700 nagyteljesítményű hóvaró, valamint hókével felszerelt gépjármű áll állandó készenlétben, s előzetes megállapodás alapján több mint 700 gépjárművet tudnak mozgósítani szükség esetén a hó eltakarítására. a havazás előtti kellemetlen csuszós időre, az utak sikosságának megelőzésére és enyhítésére is jobban felkészültek: a tavalyi ötvenezettel szemben nyolcvanezer tonna só tartalékolnak, s többszáz-ezer tonna egyéb szóróanyag, salak, homok stb. szolgálja a téli utakon a biztonságos közlekedéshez szükséges „érdeességét”, tanácsként adták a gépjárművezetőknek, hogy a téli időszakra cseréljék ki a megkopott gumikat: a szöges gumik használatát nem ajánlják, hóláncok alkalmazása is csak a hóakadály-vesélyes utakon szükséges. a közúti igazgatóságok ugyanis gondoskodnak arról, hogy ha hosszantartó hófúvás nem szól közbe - télen is „fekete”, utakon járhasanak az autók.

a közutak biztonsága érdekében az eddigieken kívül a kpm utasítására az igazgatóságok megszervezik a gépjárművezetők folyamatos tájékoztatását; információt adnak arról, ha egy-egy uton köd van, az út sáros vagy csuszós, illetve havas. az utakon időben közlik a gépjárművezetőkkel az utépitési, javítási tisztítási munkálatokat, tájékoztatást adnak az utak állapotáról. gondoskodnak arról is, hogy az utjelzőtáblák éjjel is láthatóak legyenek. a több mint tízezer utjelzőtábla felmár megfelel ennek a követelményeknek, s évenként ezer táblát cserélnek ki, korszerűsítenek.

az intézkedések közé tartozik az is, hogy egyebek között egyes forgalmas utakról a lssu járműveket kitiltották - az e 5-ös uton budapest-kecskemét között például nem engedélyezik a traktorok közlekedését. megszervezték az utak rendszeres ellenőrzését, a hatezer kilométernyi főközlekedési utakon két szakértővel naponta egy-egy urn-s gépkocsi közlekedik, s azonnal intézkedik a hiányosságok megszüntetéséről.

/folyt.köv./

- 25 -

16.10/ok

NA 16²⁰

bb.35./a kpm ...folyt./ok

a forgalmat zavaró okok elkerülésére a volán hálózat segítségét is igénybe veszik, jövőre például bevezetik azt, hogy a volán autóbusz és teherautó vezetők egy-egy főútvonalon tapasztalt hiányosságokról jelentést adnak az illetékes közúti igazgatóságoknak.

a főosztályvezető utalt az m-7-es úton a napokban tapasztalt hiányosságokra, arra, hogy a betonutépítő vállalat munka közben a forgalomra veszélyesen beszűkítette az utat egy nagy szakaszát a hasonló esetek elkerülésére az igazgatóságok a napi szemléken figyelemmel kísérik az utak állapotát, megszigorítják az ellenőrzést, s az uttisztítás költségeit minden esetben áthárítják a vétkekre./mti/

bb.39. ünnepi megemlékezés az mszmp komárom megyei oktatási igazgatóságán

vid/fm/ok la

1972. november 28.

komárom megyében kedden folytatódott a szovjetunió megalakulásának 50. évfordulójával kapcsolatos megemlékezések tatabányán, az mszmp megyei bizottságának oktatási igazgatóságán ünnepséget rendeztek, amelyen v.ny. szverkalov, az szkp uljanovszki területi bizottságának titkára tartott előadást a szovjetunió fél évszázados fejlődéséről és nemzetiségi politikájáról./mti/

bb.40. audio-vizuális nyelvlaboratórium esztergomban

vid/ok fm la

1972. november 28.

esztergomban, a technika házában kedden mutatták be a vállalatok intézmények vezetőinek azt a nagyértékű audio-vizuális nyelv- oktató-berendezést, amelyet csehszlovákiából vásároltak. a nyelvlaboratóriumban egyelőre négy nyelvet - orosz, angol, franciát és németet - oktatnak. a tanárok az esztergomi közép- és felsőfokú tanintézetekből, az oktatást segítő mérnök, technikus laboráns, a helyi gyárakból került ki. az oktatás tematikáját, hang- és képanyagát a tíz országos nyelvi választmánya állította össze a nemzetközileg elismert legjobb módszerekkel./mti/

16.17/ok

- 26 -

NA 16²⁵

bb. 36. a tervezettnél gyorsabban és olcsóbban - két új üzemet avattak a tiszai vegyikombinátban

vid/kz/rj hgy

1972. november 28.

nem egészen egy év alatt jóval a határidő előtt elkészült a tiszai vegyikombinát két új részlege: a savüzem és műanyag feldolgozó gyár. kialakításukra - a fejlesztési alapból és bankhitelből - 143 millió forintot költöttek. a savüzem építésében, szerelésében tizennégy vállalat dolgozója vett részt. a munkájuk összehangoltságát dicséri, hogy az eredetileg tervezettnél száz-tíz nappal előbb kezdődött meg a savtermelés. külön elismerést érdemel az a tény is, hogy ezt a beruházást a tervezettnél 7 millió forinttal olcsóbban valósították meg.

az új műanyagfeldolgozó gyárban 8-12 méter széles fólia előállítására rendezkedtek be. ilyen széles fóliaterméket a szocialista országok közül eddig csak a szovjetunióban készítettek. az új gyárat - ahol polietilénből készítik a hajtatóházak befedésére is alkalmas fóliát az előírtnál ugyancsak olcsóbban, 75 millió forint helyett 70 millió forint felhasználásával építették fel az előírt határidő előtt csaknem négy hónappal. a gyárban évente hat-ezerháromszáz tonna szélesfóliát állítanak elő.

a két új üzem építési határidejének lerövidítése év végéig előreláthatólag hatvanmillió forint értékű termék előállítására ad lehetőséget.

a z új létesítmények kedden megrendezett avatásán megjelent dr. bodnár ferenc, a borsod megyei pártbizottság első titkára, gór nagy sándor nehézipari miniszterhelyettes, dr. ladányi józsef, a borsod megyei tanács elnöke és tóth józsef, a szakszervezetek megyei tanácsának vezető titkára.

a vendégek megtekintették a már üzemelő új savüzemi egységet és a műanyagfeldolgozó gyárat, majd a tvk hivatalházának nagytermében ünnepi gyűlést tartottak, ahol gór nagy sándor nehézipari miniszterhelyettes méltatta a magyar vegyipar fejlődését, kiemelve a tvk-ban megvalósuló olefinprogram jelentőségét, és a most be-lépő új üzemek fontosságát. ezután a tervezésben, építésben és szerelésben élenjáró dolgozóknak kitüntetést adtak át./mti/

16.25 rj

- 27 -

NA 16²⁵

bb. 41. javaslatok a kgst országok áruforgalmának megkönnyítésére

1/kg/tr/rj 1e la

1972. november 28.

befejeződött a kgst szabványügyi állandó bizottsága tára és csomagolás munkacsoportjának tiznapos budapesti ülése. a tanácskozás magyar javaslat alapján különféle nemzetközi jelöléseket dolgoztak ki a csomagok biztonságos szállítására. külön egységes ábra jelzi például a jövőben, hol kell a targonca emelővilláját a több országban át utazó láda alá tolni, vagy „átszálláskor”, a daru láncára hol kell függeszteni a bálát.

a munkacsoport a kgst országok közötti nemzetközi áruforgalom megkönnyítésére tizjegyű kódszám alkalmazását is elfogadta, amelynek funkciója a magyar postánál hamarosan bemutatkozó irányítószámokhoz hasonló. ha a rakodás, szállítás során egy csomag okmányai elvesznének, a szám jelzi a címzettet és a feladót.

az áruk és ajándékcsomagok szállításának megkönnyítésére a munka csoport több más javaslatot is kidolgozott, amelyeket elküldenek a kgst szabványügyi állandó bizottságának jóváhagyására. /mti/

bb. 42. megkezdődött a kgst fémkohászati állandó bizottságának 37. ülése

t/bé/pá/rj 1e la

1972. november 28.

kedden megkezdődött a nehézipari minisztériumban a kgst fémkohászati állandó bizottságának 37. ülése. a kgst országok küldöttségei közöttük első alkalommal kuba képviselői is meg tárgyalták a komplex program színesfémkohászatra vonatkozó feladatait és annak teljesítését. az ülésen szekér gyula nehézipari miniszter elnökölt.

az ülés részletesen foglalkozott a komplex program azon pontjával, hogy ez év végéig javaslatokat kell kidolgozni félgyártmányok technológiai szakosításának fejlesztésére, ami lehetővé teszi a színes fémeket importáló kgst tagállamok számára a könnyebb, gyorsabb, gazdaságosabb feldolgozást. a szovjetunió és Magyarország ebben a témában már konkrét eredményeket ért el, a timföld- és alumínium-egyezmeny keretében ugyanis már nemcsak tömbök formájában, hanem ennél korszerűbb- ugynevezett tuskóformában - kapjuk vissza az alumíniumot. így ezt már nem kell öntődékben olvasztani, hanem közvetlenül hengerdékké, présművekké szállíthatók.

/folyt.köv./

16.40 rj

NA 1710

- 28 -

bb. 42. / megkezdődött... 1. folyt./rj

többek között a szovjet-magyar példa alapján ajánlatos megvalósítani a többi kgst országban a szállításokat, hiszen ahol berendezkedtek a fémelőállítására, ott már az olvasztás, öntés feltételei is könnyen megvalósíthatók, ugyanakkor pedig a feldolgozásra felkészült országoknak nem kell berendezkedniük a technológia e költséges fázisára.

a komplex program szerint ez év végéig javaslatot kell kidolgozni a kis volumenű hengerelt áruk gyártásának szakosítására és 1975-ig meg kell szervezni termelésüket. a kgst fémkohászati állandó bizottsága a gondos felmérések, elemzések után most ezen az ülésen leszögezte, hogy mely országok mit tudnak ajánlani és melyik termék gyártását képesek hosszú távon vállalni. a jövőben ezeket az ajánlatokat kereskedelmi szerződések követik majd. Magyarország elsősorban a székesfehérvári könnyűfémű hengerelt áruit ajánlja, ugyanakkor vállalkozik arra is, hogy a csepeli fémű különleges rézcsövekkel lát el több országot. helyette réz-hengerelt árut vásárolunk, amelyet itthon dolgozunk fel késztermékké.

a tanácskozás plenáris ülésén a szovjet delegáció vezetője, v.n. kosztjin érdekes előadást tartott a színesfém-ipar fejlődésének világtendenciáiról. az előadás részben egy két évvel ezelőtti nagyszabású tanulmányra támaszkodott, amely a szocialista országokban értékelte a színesfémkohászat helyzetét, majd pedig a mostani ülésre újabb tanulmányok készültek, amelyek a kapitalista és a fejlődő országok helyzetét elemzik. ezek a tanulmányok támpontot adnak majd ahhoz a nagyszabású munkához, amelyben a színesfémipar 2000-ig szóló távlati fejlesztését határozzák meg. v.n. kosztjin előadása szerint az utóbbi évtizedekben rohamosan fejlődik a színesfém-ipar, ezen belül leggyorsabban az alumínium-feldolgozás és felhasználás. általában tíz év alatt kétszeresére-háromszorosára nőtt a színesfémek feldolgozása, s várhatóan ez az ütem érvényesül a jövő évtizedben is. figyelemre méltó azonban, hogy a rendelkezésre álló nyersanyagok fém-tartalma csökkent, ezért újabb és újabb technológiák kidolgozása szükséges. jellemző a fejlődésre, hogy egyre nagyobb termelékenységű berendezéseket állítanak munkába. felhívta a figyelmet hogy az iparág fejlődése számos megoldandó, környezetvédelmi problémát is magával hoz.

a kgst fémkohászati állandó bizottságának ülésén most első ízben résztvevő kubai delegáció is konkrét javaslatokkal érkezett budapestre. ez annál figyelemre méltóbb, mivel kuba rendkívül gazdag színesfémekben, nikkelt-termelése például a világon a negyedik helyen áll, de nagymennyiségű kobalt, ólom, cink és króm-készletekkel is rendelkezik. a javaslat elsősorban a nikkelt közös feldolgozására vonatkozott.

a fémkohászati állandó bizottság szerdán folytatja üléseit. /mti/

16.45 rj

- 29 -

bb. 38. / a szovjet.... 2. folyt./rj

nagyon jelentős segítséget kaptak a győriek a szovjet járműipari kutató intézet szakembereitől, így sikerült kialakítani a mostani, csekély alkatrész-variálással is sok helyen felhasználható konstrukciót.

a vendégek nagy elismeréssel nyilatkoztak a hallottakról s számos kérdést tettek föl. érdeklődtek a gyár felépítéséről, tagozódásáról, más magyar és külföldi üzemekkel való együttműködéséről, termelési eredményeiről. az eszmecsere csakhamar szociális kérdésekre terelődött, a szovjet vendégeket az is érdekelte, hogy épít-e lakásokat dolgozóinak a magyar vagon- és gépgyár, s milyen elvek alapján osztják szét az új otthonokat.

a közvetlen hangulatu beszélgetés után a gyár vezetői meg-invitalták vendégeiket: tekintsenek meg néhány üzemegységet. a motorgyárig vezető rövid utat a gyár dolgozóinak lelkes tapsa közepette tették meg a szovjet párt- és kormányküldöttség tagjai. a 30 000 négyzetméteres üzemcsarnokban elsőként a forgattyustengely- megmunkáló gépsort vették szemügyre, vlagyimir scserbickijnek különösen egy főtengelyköszörű keltette föl az érdeklődését: a gépen dolgozó jámbor imrené szakszerű felvilágosítással szolgált. a szomszédos munkahelyeken szintén rövid „konzultáció”, alakult ki a vendégek a gépeket kezelő munkásnők között. a szovjet vendégeknek fel-tűnt, hogy milyen sok nő dolgozik a motorgyárban. horváth ede elmondotta, hogy alkalmazásukat éppen a nehéz munka-folyamatokat kiiktató korszerű technika teszi lehetővé. néhány lépéssel arébb ismét nosszan idűztek a látogatók: megnézték, hogyan edzik a forgattyus tengely anyagát, milyen mőségű a forgattyusház öntvénye, majd arról érdeklődtek, hogy - mennyi idő alatt „fizeti ki”, magát a forgattyus szekrény- megmunkáló gép. milyen utat tesz meg a munkadarab elkészültéig? - tették fel a kérdést a vendégek. egy komplett motor 64 óra alatt készül el, ennél jobbat azok sem tudnak, akiktől a licencet vásároltuk - hangzott a válasz. a szerelvényben konsztantyin katusev elismerően bólogatott az adatok hallatán: a hatalmas csarnok mindössze hat hónap alatt került tető alá. egy-egy impozáns gép, egy-egy félig megmunkált vagy kész termék újra és újra megállásra készítette a szovjet vendégeket. fölfigyeltek egy újabb automatára is- ez azonban nem termelési célokat, hanem a jobb munkakörülményeket szolgálja. a gyár vezetői önkiszolgáló kávéautomatát állítottak fel a csarnokban, s ennek láttán ismét alkalom adódott a szociális körülmények meg-vitatására.

/folyt.köv./

17.00 rj

M-17²⁰

- 30 -

bb. 38. / a szovjet... 3. folyt./rj

a motorgyárban néhány percre nánik lászló meős vette át az „időgenvezető”, szerepét: a motordugattyu ellenőrzését magyarázta el a küldöttség tagjainak, megemlítve, hogy a precíziós munka során a 2300-2400 grammos dugattyuknál alig tíz grammos eltérés a megengedett.

a szovjet-magyar ipari kooperációról is szó esett a gyárlátogatás alkalmával. horváth ede elmondta, hogy nagyon jó a kapcsolatuk a Lvovi, a Likinói autóbusszgyárral és az engelsi trolibuszüzemmel. az együttműködés nem volt mindig zökkenőmentes, - tette hozzá a gyár vezérigazgatója-, nekünk is meg kellett tanulnunk négyezer kilométerre is pontosan szállítani.

a gyárlátogatás programja a hátsóhid-egységbe szólította a vendégeket, akik azonban szakítottak még időt arra, hogy szót váltssanak a tmk-épület előtt összegyűlt munkásokkal. vlagyimir scserbickij tolmácsolta leonyid brezsnyevnek, az szkp központi bizottsága főtítkárának üdvözlétét, jókívánságait. előkerültek a brigádnaplók, s a szovjet párt- és kormányküldöttség tagjai meleg sorokat írtak a „Lenin”, a „jedlik ányos”, és az egyetértés”, brigád könyvébe. „nagy sikereket kívánunk - mondja az egyik bejegyzés- a szocialista építőmunkában, pártjuk x. kongresszusa határozatainak végrehajtásában+,”

a hátsóhidgyárban egyebek között az automatizálás mértékéről érdeklődtek a szovjet államférfiak. a gyár vezérigazgatója, elmondotta, hogy legfeljebb „középfoku”, az ötödik ötéves tervben azonban nagyobb előrelépésre számítanak. most főként főtlerszámozott univerzális gépek vannak, de a jövőben a cél-gépekre és - a technológiai „váltás”, után - ugynevezett transzfer-sorokra alapoznak. a gyárlátogatás végeztével a vendégek szemügyre vették a környező építkezéseket, a leendő gyári öntöde új épületét. érdeklődtek a tervezésről, a kivitelezésről, sőt arról is, hogy az új létesítményeknél használják-e a város közműveit, csatornáit. részben természetesen használjuk - mondotta horváth ede-, de fizetünk is érte. egyébként is nagyon jó a gyár és a város kapcsolata, győriben sok új létesítmény épült fel a magyar vagon- és gépgyár anyagi segítségével.

/folyt.köv./

17.08 rj

- 31 -

M-17²⁰

bb. 38. / a szovjet... 4. folyt./rj

- a gyárlátogatást követően a szovjet párt- és kormányküldöttség tagjainak és a társaságukban levő magyar szemé-
lyiségeknek utja a városközpontba vezetett. „kisérők”, pil-
lanatok alatt több ezer főre szaporodott: a megyeszékhely la-
kói nagy-nagy szeretettel köszöntötték városukban a vendégeket.
amerre elhaladtak, tapsra verődtek a tenyerek, éltették a
népeinket összefűző megbonthatatlan barátságot. a szovjet testvér-
nép képviselőit az elsők között körülfogó göriek között volt az
éppen munkába induló kincses imre, aki csakhamar konsztantyin katu-
sevvel és nyikolaj tyihonovval merült beszélgetésbe. megkérdez-
te véleményüket a látottakról, s bizonyosan jóleső érzéssel hall-
gatta a dicséret, elismerő szavakat. „dolgozzunk együtt, így fej-
lődik a barátság népeink, országaink között”, - mondotta konsztantyin
katusev, s hozzátette: együttesen minden feladatot gyorsabban tu-
dunk megoldani. a békét is könnyebb együtt biztosítani, s a közös
munkálkodás teremt jobb körülményeket a két ország dolgozó népének,
dolgozó fiataljainak.

/folyt.köv./

bb. 43. e m b a r g ó 19.00 óráig!

magyar vezetők üdvözlő távirata jugoszlávia nemzeti ünnepe al-
kalmából

rj zs ja

1972. november 28.

á

josip broz tito elvtársnak,
a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság
elnökének, a jugoszláv kommunisták szövetsége
elnökének.

dzsemal bijedics elvtársnak,
a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság
szövetségi végrehajtó tanácsa elnökének

b e l g r á d

a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság nemzeti ünne-
pe alkalmából a magyar szocialista munkáspárt központi bizott-
sága, a magyar népköztársaság elnöki tanácsa, a magyar népköz-
társaság minisztertanács és az egész magyar nép nevében jókíván-
ságainkat fejezzük ki és üdvözljük önöket, a jugoszláv kommuni-
sták szövetsége elnökségét és választmányát, a jugoszláv szocialista
szövetségi köztársaság elnökségét, a szövetségi végrehajtó taná-
csot és a szocializmust építő jugoszlávia népeit.
/folyt.köv./

17.15 rj

- 32 -

NA 1720

bb. 43. / magyar vezetők... 1. folyt./rj

nagyrabecsüljük jugoszlávia népeinek erőfeszítéseit, amelye-
ket országuk felvirágoztatása, a szocialista társadalom építése,
a nemzetközi együttműködés és biztonság előmozdítása, a béke és
a haladás érdekében kifejtettek, és őszintén gratulálunk az elért
sikerekhez.

szívvel kívánjuk, hogy pártjaink, kormányaink és népeink
eredményes együttműködése és országaink baráti viszonya a szocia-
lizmus, a béke és biztonság javára tovább fejlődjen és erősödjön.

kádár jános,
a magyar szocialista munkáspárt központi
bizottságának első titkára

losonczi pál,
a magyar népköztársaság elnöki tanácsának
elnöke

fock jendő,
a magyar népköztársaság minisztartanácsának
elnöke.

x x x

péter jános külügyminiszter táviratban fejezte ki jókíván-
ságait jaksa petricsnek, a jugoszláv szocialista szövetségi
köztársaság megbízott szövetségi külügyminiszterének hazája nem-
zeti ünnepe alkalmából. ugyancsak táviratban üdvözölte partner-
szervezetét a szot, a hazafias népfront, a kisz, a magyar par-
tizán szövetség, az országos béketanács és a magyar nők országos
tanácsa. /mt1/

--

a szerkesztőségek figyelmébe

a bb. 38. számú hír /a szovjet párt- és kormányküldöttség tag-
jai görbebe látogattak.../ 2. bekezdésének utolsó sora helyesen:

...rapai gyula, hazánk moszkvai nagykövete; az mszmp kb tagjai.

/mt1/

--

17.23 rj

- 33 -

NA 1720

bb.45. szovjet könyvkiállítás és irodalmi est székesfehérváron
vid/fm/ok la 1972. november 28.

a művelt nép könyvterjesztő vállalat, a mezsdunarodnaja knyiga és a székesfehérvári tanács a szovjetunió megalakulásának 50. évfordulója alkalmából szovjet könyvkiállítást rendezett székesfehérváron. a kiállítást kedden dr. sárlos lászló, a magyar könyvkiadók és könyvterjesztők egyesülésének elnöke, móri istván, a hazafias népfront székesfehérvári bizottságának titkára és d.j. levcsenko, a szovjet külkereskedelmi képviselő vezetője nyitotta meg. a megnyitón részt vett dr. marczali lászló, a kiadói főigazgatóság és b.k. makarov, mezsdunarodnaja knyiga vezérigazgatója.

a székesfehérvári kiállításon több mint hétszáz szépirodalmi, politikai, műszaki és ifjúsági kiadványt mutatnak be. a kiállítás megnyitása után a székesfehérvári tanács a velence szállóban fogadást rendezett a szovjet vendégek tiszteletére, majd a könyvkiállítás színhelyén fiatal művészek adtak nagysikerű irodalmi műsort a mai szovjet költők műveiből. az irodalmi esten rabzsusa költő, gorkij-dijas műfordító tartott bevezető előadást.

a székesfehérvári szovjet könyvkiállítás az építők pintér károly művelődési házában december 6-ig tekinthető meg./mti/

bb.46. magyar elismerés finn íróknak

tr/zs/ok la

1972. november 28.

toivo lyy finn író - műfordítónak, aki a kulturális kapcsolatok intézetének vendégeként tartózkodik hazánkban, kedden garai gábor az írószövetség külügyi titkára átadta a magyar írók szövetségének emlékérmét, a magyar irodalom fordítása és megismertetése terén végzett munkájáért./mti/

bb. 48. kádár jános és leonyid brezsnyev találkozója

be/gk/rj bs

1972. november 28.

kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára kedden találkozott leonyid brezsnyevvel, a szovjetunió kommunista pártja központi bizottságának főtitkárával. a szívélyes, elvtársi légkörű találkozón a kérdések széles köréről folytattak eszmecserét. /mti/

17.30 rj

NA 1745

- 34 -

bb. 44. üdvözlő táviratok albánia nemzeti ünnepe alkalmából

embargó, 19.00 óráig

tr/rj zs la

1972. november 28.

az albán népköztársaság nemzetgyűlése elnökségének

t i r a n a

nemzeti ünnepük, albánia felszabadulásának 28. évfordulója alkalmából üdvözlőtűnkét küldjük önöknek és az albán népnek.

kívánjuk, hogy sikereket érjenek el hazájuk felvirágoztatásáért végzett munkájukban.

a magyar népköztársaság elnöki tanács

x x x

péter jános külügyminiszter táviratban fejezte ki jókívánságait nesti nase-nek, az albán népköztársaság külügyminiszterének. /mti/

bb. 47. belföldi híreink jegyzéke 13 órától 18 óráig:

la/rj

1972. november 28.

19. komárom megyei mosoda
20. ensz támogatás vízminőségvédelmi kutatásokhoz
21. szolnok megyei tanács vb ülése
22. makói maros-híd
23. vezetés- és szervezéstudományi kiállítás
24. előadássorozat a textil festésről
25. közvetlen telefonkapcsolás budapest és a mátra között

/folyt.köv./

17.30 rj

- 35 -

NA 1745

bb. 47. / belföldi... 1. folyt./rj

26. mezőgazdasági operatív bizottság ülése
27. kgst élelmiszeripari áb
28. faanyagvédelmi bemutató
29. sajtótájékoztató az éptek kezdeményezéseiről
30. magyar-csehszlovák barátsági gyűlés
31. elhunyt betkowsky jeno
32. negyedik országos diáksparlament
- 33e eemg esztergomi gyár
34. gyöngyösi nándor hazaérkezett helsinkiből
35. a kpm intézkedései
36. két új üzemet avattak a tvk-ban
37. péter jános-gromikó tárgyalásai
38. győri látogatás
39. ünnepi megemlékezés
40. audio-vizuális nagylaboratórium
41. kgst országok áruforgalma
42. kgst fémkohászati áb
43. táviratok a jugoszláv nemzeti ünnepre
44. távirat az albán nemzeti ünnepre
45. szovjet könyvkiállítás
46. finn író magyar elismerése
47. hírjegyzék.

/mt1/

--

bb. 49. kgst munkaügyi tanácskozás budapesten

k/ol/tné/rj 1e la

1972. november 28.

a magyar fővárosban tanácskoznak a kgst tagországok állami munkaügyi szerveinek szakértői. a korszerű matematikai módszereknek és az elektronikus számítástechnikának a munkaügy területén történő alkalmazásáról kedden kezdődött a tanácskozást buda istván munkaügyi miniszterhelyettes nyitotta meg.

/mt1/

--

bb. 50. dr. szabó jánosnak,

k/sb/tm/rj 1e la

1972. november 28.

az építésügyi és városfejlesztési miniszter első helyettesének vezetésével magyar küldöttség utazott berlinbe a kgst építésügyi állandó bizottságának ülésére. a tanácskozáson elsősorban az 1976-80 közötti időszakra vonatkozó fejlesztési tervek koordinálásáról és a kgst tagországok könnyűszerkezetes építési együttműködéséről tárgyalnak. /mt1/

--

17.40 rj

- 36 -

bb. 38. / a szovjet párt... 5. folyt./rj

délután a szovjet párt- és kormányküldöttség programja a józsef attila művelődési házban folytatódott, ahol a vendégek a vállalati kollektíva képviselőivel találkoztak. párt, tömegszervezeti és gazdasági vezetőkkel, fizikai és műszaki dolgozókkal, szocialista brigádvezetőkkel beszélgettek a gyár munkájáról, eredményeiről, a délelőtti üzemlátogatás tapasztalatairól.

a delegáció tagjait a vállalat dolgozóinak nevében kiss sándor, a gyári pártbizottság megbízott titkára üdvözölte, utána horváth ede vezérigazgató kért szót. a többi között arról adott tájékoztatást, hogy tudják mozgósítani a dolgozókat a vállalat előtt álló feladatok eredményes végrehajtására. gyárunkban hosszú évek óta bevált módszer, hogy minden fontosabb teendőről, tervfeladatról aprólékosan tájékoztatják a dolgozókat, ismeretük velük a fejlesztési elképzeléseket, a korszerűsítési programokat. úgy tapasztalták, hogy a munka ilyen gondos előkészítése mindig meghozza a gyümölcsöt: ha előzőleg szót értenek a dolgozókkal, könnyebben megvalósulnak a tervek. ugyanilyen jó az együttműködés a vállalat párt-, gazdasági és mozgalmi szervei között. a feladatok ilyen sokrétű elemzésével, gondos vizsgálatával elérték, hogy 1975-ig konkrét terveket tudtak a gyár részére kidolgozni. a következő hetekben pedig éves bontásban is megjelölik az egyes gyáregységek, illetve termelőrészek tennivalóit.

a vezérigazgató kiemelte a szocialista brigádok nagy szerepét a termelőmunkában, a jó emberi kapcsolatok kialakításában. a vállalatnál körülbelül hét és félezren dolgoznak munkabrigádban, a csoportok teljesítményeit rendszeresen értékelik. a szocialista brigádok feladatait pontosan meghatározzák, s biztosítják számukra a szükséges feltételeket a technológiában, szerszámban, anyagban.

a fejlesztési, korszerűsítési programok kidolgozásánál nem csupán a technológiát, a gazdaságosságot tartják szem előtt, hanem azoknak az embereknek az érdekeit is, akik a gépek mellett dolgoznak.

/folyt.köv./

18.010 rj

- 37 -

K4 1850

bb. 38. / a szovjet párt... 6. folyt./rj

külön elismerő szavakkal szólt a vezérigazgató a gyár négyezeröttszáz nődolgozójáról hangsúlyozta, hogy a tanácsai szervekkel közösen igyekeznek megkönnyíteni mind az üzemben végzett munkájukat, mind az otthoni életüket.

a vezérigazgató szavaihoz kapcsolódva mohácsi józsefné, a zója szocialista brigád vezetője a vállalat 95 női brigádjának üdvözlését tolmácsolta a szovjet párt- és kormányküldöttségnek. elmondta, hogy szocialista munkacsoportjuk a szovjetunió népe iránti tiszteletből és megbecsülésből választotta névadójául a mártírnalált halt hős szovjet partizánlányt. szólt az üzemekben, gyárakban dolgozó nők áldozatkész munkájáról, s köszönetet mondott a dolgozó nők érdekében tett intézkedésekért.

kertész tibor, a lenin szocialista brigád vezetője munkacsoportjuk eredményeit ismertetve megemlítette, hogy négyszer nyerték el a megtisztelő szocialista címet. további tervük, hogy szakmai és politikai képzettségük fokozásával még jobb eredményeket érjenek el.

ezután az egybegyültek nagy tapsa közepette vlagyimir scserbickij, az szkp politikai bizottságának tagja, az ukrán kommunista párt központi bizottságának első titkára emelkedett szólásra. a szovjet párt - és kormányküldöttség nevében üdvözölte az egybegyülteket, köszönetét tolmácsolta az országos és a helyi vezetőknek a szívélyes fogadtatásért. a délelőtti üzemi látogatására utalva, elismerő szavakkal nyilatkozott a rába magyar vagon és gépgyár eredményeiről, a dolgozók munkájáról, a szakmai és politikai szempontból rendkívül sikeresen tevékenykedő üzemi kollektíváról. ezt követően arról beszélt, hogy a szovjetunióban sikeresen folyik az szkp 24. kongresszusán elfogadott határozatok végrehajtása.

/folyt.köv./

18.15 rj

- 38 -

NA 1855

bb. 38. / a szovjet párt... 7. folyt./rj

a szovjet népgazdaság jelentős lépést tett előre a műszaki fejlesztésben a gazdaság hatékonyságának növelésében és a legfőbb feladat teljesítésében a szovjet nép életszínvonalának emelésében.

utalt arra, hogy a szovjetunióban évente mintegy három millió új lakás készül el ukrájnában például a múlt évben több mint négyszázezer új családi otthont adtak át rendeltetésének.

áttérve a szovjet mezőgazdaság helyzetére, hangsúlyozta, hogy az ideai rendkívül rossz időjárási viszonyok ellenére szemesterményekből országosan és köztársaságoként is sikerült elérni az utolsó öt esztendő átlagát. helyesnek bizonyult a pártnak és a kormánynak a mezőgazdaság belterjesebbé tételét célzó politikája.

a szovjet ipar helyzetéről szólva kiemelte, hogy egészséges alapon, rendkívül dinamikus fejlődik. ukrájnában az ipari termelés növekedésének átlagos évi üteme az elmúlt fél évtizedben 7.6 százalék volt. emlékeztetett arra, hogy a hatalmas szovjet népgazdaság irányításának bonyolult feladatát sikeresen megoldják.

a szovjetunió - amint arra vlagyimir scserbickij utalt - igen lelkes munkával készül a szovjetunió megalakulása 50. évfordulójának megünneplésére. kitért arra is, hogy az életszínvonal-emelési program végrehajtása sokkal gyorsabb ütemű lehetne, ha a nemzetközi helyzet nem tenné szükségessé igen nagy védelmi erőfeszítéseket a szovjetunió, a szocialista közösség biztonsága érdekében. hangsúlyozta, hogy mindazt, amit népük és a testvéri szocialista országok népei elértek, biztonságosan meg kell védeni. olyan honvédelemre van szükség, hogy semmiféle váratlan fejlemény ne jelentsen veszélyt számukra.

végezetül a szovjet és a magyar nép közös útjáról, sorsközösségéről beszélt, majd a szovjet küldöttség nevében szívből jövő jókívánságait tolmácsolta a gyári kollektívának, győr városának, a megye lakosságának.

a szovjet küldöttség nevében ezután ajándékot nyújtott át a gyár dolgozóinak: egy művészi lenin domborművet. viszonzásul horváth ede a gyár egyik - szovjet exportra készülő - termékének modelljét, valamint a gyár főépületének makettjét adta át a szovjet küldöttségnek.

/folyt.köv./

18.23 rj

- 39 -

NA 1900

bb. 38. / a szovjet párt... 8. folyt./rj

a fővárosi hangulatu baráti találkozó végeztével ismét rövid városnézés következett, majd a szovjet párt és kormányküldöttség tagjai és a társaságukban lévő magyar személyiségek gépkocsin visszaindultak budapestre. /mti/

bb. 51. az egészségügyi világszervezet főigazgatójának látogatása fejér megyében

vid/fm/ok la

1972. november 28.

dr. m.g. candau, az egészségügyi világszervezet /who/ főigazgatója - dr. szabó zoltán egészségügyi miniszter társaságában - kedden fejér megyébe látogatott. dunaujvárosban, a városi tanács székében dr. tapolczai jános, a fejér megyei tanács elnöke, dr. péntek józsef, a megyei tanács egészségügyi osztályának vezetője és sófalvi istván, a dunaujvárosi tanács elnöke fogadta. tájékoztatták a vendégeket dunaujváros fejlődéséről, a megye és a város egészségügyi ellátottságáról, majd felkeresték a 570 ágyas dunaujvárosi kórházat.

a vendégek ezután enyingre látogattak, ahol megtekintették a község korszerű rendelőintézetét. /mti/

bb. 52. időjárásjelentés

tr/ok la

1972. november 28.

a meteorológiai intézet jelenti november 28-án, kedden este:

enyhább idő

várható időjárás szerda estig: változóan felhős idő, kedden csapadék nélkül, szerdán délután nyugat felől futó havazással, havasesővel. egy-két helyen hajnali ködképződés. mérséklet, időnként megélénkülő nyugati, délnyugati szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán 4-9 fok között. /mti/

bb. 53. közlekedési balesetek

i ms/tr/ok la

1972. november 28.

kedden délután a xiv. kerületben a cőbor utca és a lőcsei utca sarkán összeütközött egy nysa és egy tehergépkocsi. a nysa utasát, márton vilmos 42 éves részlegvezetőt súlyos sérüléssel kórházba szállították.

este fél hatkor a thököly ut és lándzsa utca kereszteződésében egy személygépkocsi elütötte kováts györgyné 69 éves nyugdíjast. szintén súlyos sérüléssel szállították kórházba. /mti/

20.08/ok

- 40 -

bb. 54. a szomszédok mentették ki a tűzből a lakásba bezárt gyerekeket

vid/tné/ok la

1972. november 28.

tatai lakástűznöz riasztották kedden délután a tatabányai tűzoltókat. a szomódi uti téglagyári lakások egyikéből füst szivárgott ki. szerencsére a tűzoltóknak már nem akadt dolguk, mert a szomszédok időben feltörték a bezárt lakás ajtaját. eloltották az égő rekamiét és kimentették szászi anikó 3 éves és szási gabor 6 éves gyermekeket, akik egyedül voltak otthon. a két gyermeket a mentők enyhe füstmérgezéssel szállították a tatai kórház gyermekosztályára. az eddigi megállapítások szerint a magukra hagyott gyerekek gyufával játszadoztak. az ügyben a vizsgálat folyik. /mti/

a szerkesztőségek figyelmébe

ok la

1972. november 28.

a mai bb. 38. számú hír / a szovjet párt-és kormányküldöttség tagjai győrbe látogattak .. / 5. folytatása első bekezdésének második sorában nem józsef attila, hanem

a d y e n d r e művelődési ház

/mti/

felhasználható: 22 óra után

bb. 55. egy év alatt egymillió tonna acélt termelt a dunai vasmű

vid/fm/ok la

1972. november 28.

a dunai vasmű a jobbhazai lemez- és profilvas-ellátás érdekében a saját acéltermelés növelését tűzte ki célul. 1971 december 1. óta az egymilliomodik tonna acélt november 28-án, kedden 22 órakor csapották az acélmű 2. számú kemencéjéből. a nagyszemű munkateljesítményt magócs györgy műszakos üzemvezető és czövek gergely olvasztár jelentette be a műszakváltáskor rendezett ünnepségen. /mti/

20.27/ok

- 41 -

NA 20W

bb. 56. belföldi hírjegyzék 18.00 órától zárásig:

la/rj

1972. november 28.

- 48. brezsnyev-kádár tanácskozás
- 49. kgst munkaügyi tanácskozás
- 50. dr. szabó jános berlinbe utazott
- 51. candau fejer megyében
- 52. időjárásjelentés
- 53. közlekedési balesetek
- 54. lakástűz
- 55. dunai vasmű
- 56. hírjegyzék.

/mti/

--

- v é g e -

21.20 rj

-42-

NA' 21 20

MTI

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon:159-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1972. november 29.

bb. 1. már minden második metró szerelvény a déli pályaudvarig jár- menetidő: 18 perc

1/-don/rj zs hgy

1972. november 29.

a kelet-nyugati metró vonal átadásra váró szakaszán- a deák tér és a déli pályaudvar között- ezekben a napokban tartják a főpróbát: a metró szerelvények - egyelőre természetesen utasok nélkül- a déli pályaudvari végállomásig járnak. a próbaüzemeltetést, a csucsforgalmi időszakot kivéve, úgy hatják végre, hogy a forgalomban levő kocsik minden második szerelvényét indítják tovább- budára. a vonatok ezen a részen valamennyi állomáson megállnak. a kocsik előreláthatólag december 10-étől már menetrend szerint közlekednek, a 3.5 kilométernyi hosszú utvonalat nem egészen hét perc alatt teszik meg.

az előzetes számítások szerint a metró-szerelvények naponta az ujonnan megnyíló szakaszon több mint negyedmillió utast szállítanak majd. a metró egésze a tömegközlekedés mintegy 8-10 százalékát bonyolítja le. a föld alatt naponta 100 kocsi robog majd, amelyek csucsidőben 135 másodpercenként követik egymást. a menetidő az egész vonalon- tehát az órs vezér tér és a déli pályaudvar között- 18 perc lesz. személyautóval - még ha nincs is csucsforgalom- legalább fél óra kell ennek az utnak a megtételére./

/folyt.kövm/

NA-

- 1 -